

Öğrenci-Merkezli Yabancı Dil Öğretim Modeli Tercih Ölçeği (YÖMTÖ)

Abdülkadir KABADAYI*

ÖZET

Avrupayla entegre olma aşamasındaki ülkemizde bir hatta ikinci yabancı dil neredeyse günlük yaşamın olmazsa olmazları arasında yer almaktadır. Ülkemizde yabancı dil öğretimi yaklaşık yarım asırlık bir dönemi kapsamına rağmen, yabancı dilin etkili öğretilmediği hakkında kafalarda bazı sorular oluşmaktadır. Yabancı dilin ülkemizde etkili öğretilmemesinin en büyük nedenleri arasında yıllardır öğretmen merkezli bir öğretim tarzının benimsenmiş olması gösterilebilir. Bunu çözümlen en etkili yolu ise geliştirilecek bir ölçekle öğrencilerin ihtiyaçlarını tespit ederek onların istek ve tercihleri doğrultusunda bir program dizayn etmektir. Bu makalede, yabancı dil öğretimini etkili ve öğrenci-merkezli kılacağı düşünülen Yabancı Dil Öğretim Metodu Tercih Ölçeği geliştirilmiştir. Öğretmen-merkezli (Dilbilgisi-çeviri ve Kulak-dil Alışkanlığı) ve öğrenci-merkezli (İletişimci ve Doğal Yaklaşımlar) yabancı dil öğretim metodlarının uzman görüşleri doğrultusunda hazırlandıktan sonra, güvenilirlik ve geçerlilikleri SPSS for Windows programında test edilmiş Cronbach Alpha .70, öğrenciler tarafından ise $r = 0.74$ olarak makul düzeyde bulunmuştur.

1.GİRİŞ

Son yıllarda, çocukların yabancı dili, verimli öğrenmesi hakkındaki araştırma çabaları, öğrenme sürecini şekillendiren etkenlerin daha iyi anlaşılmasını sağlamak amacıyla, öğrenciler arasında var olan bireysel farklılıkları ortaya çıkarma üzerine odaklanmıştır. Bu süreç içerisinde, bu günkü öğretmenlerin alabildikleri her türlü yardıma ihtiyaçları söz konusudur. Çünkü, öğretmenlerden eğitim ve öğretimi verimli bir şekilde yürütmeleri istenilmektedir. Öğretmenlerin, sınıfı yönetmelerinde, program geliştirebilmelerinde, eğitim ve öğretimi verimli hale getirebilmelerindeki en önemli unsurlardan bir tanesi de, öğrencilerin farklı öğrenme biçimleridir.

* Dr., Selçuk Üniversitesi – Öğretim Elemanı

Keefe'ye (1979) göre, okuldaki verimli öğrenme süreci, öğrenilen ortam, öğretme biçemi ve öğrencilerin öğrenme biçemleri arasındaki bir ilişki üçgeniyle şekillenmektedir.

Vertaç (1995) erken yaşta yabancı dil öğrenen öğrencilerin kullandıkları dil öğretim stratejilerini araştırmıştır. Araştırmacı, tezinde, önce dil öğretim stratejisi kavramını irdedelemiş ve dil öğretimindeki rolünü araştırmıştır. Tez, bir anket çalışması yoluyla ilköğretim düzeyindeki öğrencilerin kullandıkları öğrenme stratejilerini bulmaya çalışmıştır. Araştırma sonucunda “*kognitif*” stratejilerin daha sıklıkla kullanıldıkları görülmüş, ayrıca öğrenim stratejileri konusunda, öğrencilerin bilinçlendirilmelerinin öğrenimi kolaylaştıracağı sonucuna varılmıştır.

1.1. Problem

Ülkemizde uzun yıllar programda yer almasına rağmen, tek tip bir öğretim metoduyla tek tip öğrenciye hitap edilmesi eğilimi, yabancı dilin etkili ve kısa sürede öğretilmemesinin en önemli nedenleri arasındadır (Yıldırım, 1998, s.728). Çoğunlukla, klasik öğretim metotlarıyla eğitilmiş öğretmenlerimiz, okullara gittiklerinde, almış oldukları eğitimin etkisinde kalarak öğrencilere, kendilerine öğretildiği gibi öğretmeye çalışmaktadırlar. Bir benzetmeyle, öğretmenin öğrencinin istek ve tercihinin itibar etmeden ismarlama diktiği elbiseler, öğrenciye ya dar ya da bol gelmekte, sonuçta her iki taraf da memnun kalmamakta, yabancı dil öğretiminin etkinliği azalabilmekte ve hatta çıkmaza girebilmektedir. Eğer öğretmen, öğrencilerin ihtiyaçlarından farklı bir tarzda öğretmeye direnirse, orada bir uyumsuzluğun olacağı kaçınılmazdır.

Bu noktadan hareketle, öğrencileri tek bir öğretim metoduyla öğretmek yerine, onların farklı öğretim metotlarına karşı tercih ve motivasyonlarının da farklı olabileceğini göz önüne alarak, yabancı dil öğretim yöntemini buna göre uyarlamak ülkemizdeki yabancı dil öğretimini verimli hale getirebilir.

1.2. Amaç

Bu araştırmanın amacı, ilköğretim 4 ve 5. Sınıf öğrencilerinin yabancı dili etkili bir biçimde öğrenebilmesine imkan tanıyan bir ölçek geliştirmektir.

1.3. Önemi

Bu çalışmada geliştirilen YÖMTÖ, klasik ve modern yabancı dil öğretim yöntemlerinden, Dil bilgisi-Çeviri, Kulak-dil Alışkanlığı yöntemleri ile

İletişimci ve Doğal Yaklaşım yöntemlerinin en önemli özelliklerinin seçilip uzman ve ilköğretim öğrencileri aracılığıyla geliştirilen ilköğretim okullarına yönelik öğrenci-merkezli ilk yabancı dil öğretim ölçeği olması açılarından önemlidir.

1.4. Tanımlar

Bu bölümde araştırmaya konu olan klasik ve modern dil öğretim yöntemlerinin kısa tanımları yapılmıştır.

1.4.1. Dilbilgisi-Çeviri Yöntemi: 18. Yüzyılın sonlarına doğru okullarda uygulanan bu dil yöntemi, amaç dilden ana dile çeviri yöntemi olmuştur. Demirel (1998, s. 38) bu yöntemin, belli bir öğrenme kuramına göre geliştirilmediğini, bu yöntemde daha çok akla dayalı çözümlenmeler, kural öğrenme ve karşılaştırmalı çalışmalara yer verildiği ancak, konuşma becerisinin geliştirilmesine önem verilmediğini vurgulamıştır.

1.4.2. Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi: Davranışçı Psikolojinin etkisiyle ortaya çıkmış olan Kulak-Dil Alışkanlığı Yönteminde dil öğrenme, doğru cevapların pekiştirilmesiyle etki-tepki bağının kuvvetlenmesi sürecidir. Bu nedenle, bu yöntemin sınıf-içi uygulamasında *mim-mem* yani söyleneni tekrar etmek ve tekrarla ezberlenen cümle kalıplarına benzer cümle üretmek, bu yöntemin temelini teşkil etmektedir.

Richards ve Rodgers (1986, s., 48) Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemini, öğrencilere yabancı dili etkili ve yeterli bir düzeyde öğretebilen sanatın bilime dönüşümü olarak adlandırmaktadırlar.

1.4.3. İletişimci Yaklaşım: Bir programın alternatif durumları üzerine yapılan bu akımın, 1970'lerden bu yana kapsamı geliştirilmiştir. Littlewood (1981, s., 1)'a göre, İletişimsel Dil Öğretiminin temel özelliklerinden biri, dilin hem işlevsel hem de yapısal özelliklerine sistemli bir yaklaşımda bulunmasıdır. Buna ek olarak, bu yöntemi, ikili ya da daha büyük gruplar halinde çalışan öğrencilerin, mevcut dil kaynaklarını problem çözme türü görevlerde kullanmaları yoludur.

1.4.4. Doğal Yaklaşım Yöntemi: Kaliforniya'da İspanyolca öğretmekte olan Tracy Terrell "Doğal Yaklaşım" adını verdiği "yeni bir dil öğretim felsefesi" (Terrell 1977; 1982, s., 121) ile ilgili ana hatları sunmuştur.

Krashen ve Terrell (1983, s., 9) Doğal Yaklaşımı, ana dile gerek olmaksızın, iletişime dayalı durumlarda dilin kullanımına dayalı yaklaşımlar olarak adlandırmaktadırlar. Bu tanıma, "dilbilgisi analizine, dilbilgisi tekrar alıştırmalarına ya da belli bir dil teorisine gerek duymayan" ifadesini de eklemek yerinde olur.

2. Yöntem

Bu bölüm, araştırma modeli, araştırmanın evreni ve örnekleme, veri toplama araçları ile toplanan verilerin değerlendirilmesinde kullanılan istatistiksel yöntemleri kapsamaktadır.

2.1. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evreni, Konya ili ve merkez ilçelerinde (Selçuklu, Meram, Karatay) Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı bulunan, Hazım Uluşahin İlköğretim Okulu, M. Şükriye Sert İlköğretim Okulu, Ayşegül Nesrin İlköğretim Okulu, Mümtaz Kuru İlköğretim Okulu, Barbaros İlköğretim Okulu, 19 Mayıs İlköğretim Okulu, Mareşal Mustafa Kemal İlköğretim Okulu, Alaaddin İlköğretim Okulu ve İbrahim Yapıcı İlköğretim Okuluna devam eden 4. ve 5. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Araştırmanın örnekleme ise, İbrahim Yapıcı İlköğretim okulunun 4. ve 5. sınıflarından tesadüfi küme örnekleme yöntemiyle seçilmiştir.

2.2. Veri Toplama Araçları

Yabancı dil Öğretim Modeli Tercih Ölçeği (YÖMTÖ)

3. Yabancı dil Öğretim Modeli Tercih Ölçeği (YÖMTÖ)

3.1. Ölçek Hakkında Genel Bilgiler

Geleneksel ve modern öğretim modellerini baz alarak araştırmacı tarafından hazırlanmış olan **YÖMTÖ**, 29 öğrenim tercihini bildiren maddeden oluşmaktadır. **Geleneksel** öğretim modelleri; **Dilbilgisi-Çeviri**, **Kulak-Dil Alışkanlığı** yöntemlerini kapsarken, **Modern** öğretim modelleri; **İletişimci** ve **Doğal** yaklaşım yöntemlerini kapsamaktadır. **YÖMTÖ**, bu yöntemlerin temellerini teşkil eden öğrenim teorilerinin bir bir ele alınarak derinlemesine analiz edilmesi ve yorumlanması sonucu oluşturulmuştur. Örneğin, Kulak-Dil Alışkanlığı yönteminin "*Tekrar, taklit ve ezber önemlidir. Doğru cevap, anında tekrarlanarak olumlu pekiştirilerek verilir. Çok miktarda alıştırmaya yer verilir*" özelliği, yorumlanarak "*Yabancı dili sınıfta, kelimeleri, cümleleri, sınıfla beraber tekrar ederek ve ezberleyerek daha iyi öğrenirim*" (Ek: 2'nin 3. maddesi) şekline dönüştürülerek öğrencilerin bu maddeyle ilgili tercihi tespit edilmeye çalışılmıştır.

3.2. Verilerin Toplanması

Verileri toplamada kullanılan ölçeklerin uygulanmasından önce araştırmanın içeriğini özetleyen bir rapor hazırlanarak S.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne verilmiştir. Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü kanalıyla daha önceden tesadüfi küme örnekleme yöntemiyle belirlenen Konya ili Selçuklu ilçe merkezinde faaliyet gösteren İbrahim Yapıcı İlköğretim Okulları için Valilik, il ve ilçe Milli Eğitim Müdürlüklerinden gerekli izin alınarak, okul müdürüyle irtibat kurulduktan ve uygun bir tarih tespit edildikten sonra uygulamaya geçilmiştir.

İki aşamada gerçekleştirilmesi planlanan taramanın ilk safhasında, tesadüfi küme örnekleme yöntemiyle belirlenen ilköğretim okulundaki dördüncü ve beşinci sınıf öğrencilerinin Yabancı Dil Öğrenme Tercih Ölçeği (YÖMTÖ) uygulanmıştır. YÖMTÖ, “Kesinlikle katılmam,” “Katılmam,” “Kararsızım,” “Katılırım,” “Kesinlikle katılırım” gibi beşli dereceleme ölçeğiyle sayısallaştırılmıştır.

Dönüş oranlarını yükseltmek, anketlerin güvenilirlik ve geçerliliklerini artırmak için, uygulama, her sınıf için araştırmacının gözetiminde cereyan etmiş, aksaklıklara yerinde müdahale edilerek sürecin sağlıklı işlemesi için tüm çabalar gösterilmiş ve anketlerin dönüş oranlarının % 100’ün altına düşmemesine özen gösterilmiştir. Anketler, uygulanmaya konmadan önce ilgili sınıf öğretmenleriyle irtibat kurularak anketlerin amacı, nasıl uygulanacağı hakkında öğretmenler bilgilendirilmiş daha sonra ilgili sınıf öğretmeniyle ilgili sınıfa gidilerek öğrencilere de aynı açıklamalar birer örnek verilerek uygulamalı olarak yapılmıştır.

Örneklemedeki öğrenciler, Yabancı Dil Öğrenme Tercih Ölçeği’ni (YÖMTÖ) yaklaşık 25 dakikada tamamlamışlardır. 50 öğrenciye anket dağıtılmasına rağmen, öğrenciler, anketi doldurmaları için zorlanmamış ve ankete cevap verip vermeme konusunda serbest bırakılmışlardır. Ancak, anketleri doldurmaları halinde, geliştirilecek yeni modelin kendileri ve kendilerinden sonra gelecek öğrenciler için faydalı olacağı vurgulanarak öğrenciler bilinçlendirilmişlerdir. Bazı anketlerin boş veya yarım bırakılmış olmasından dolayı, 40 adet anket değerlendirme kapsamına alınmıştır.

Toplanan veriler, SPSS 8.0 For Windows Programında işlenip çözümlenmiştir. Bu amaçla, veriler bir kullanılabilirlik denetiminden geçirildikten sonra bilgisayara aktarılmıştır.

3.3. YÖMTÖ'nin Geçerliliği

Klasik ve modern yabancı dil öğretim modellerinin en önemli özelliklerini içeren bu ölçeğin geçerliliğinin ölçülmesi için uzman görüşüne başvurulmuştur. Yabancı dil öğretim modellerini ihtiva ettiğinden, bu ölçek için başvurulan uzman grubu, üniversitemiz bünyesindeki, Almanca, Fransızca, İngilizce, Rusça bölümlerinde ve Eğitim Bilimlerinde Program Geliştirme ve Eğitim Programları ve Öğretimi dallarında doktorasını tamamlamış öğretim elemanlarıdır. Bu uzman grubu, 15'i bayan, 13'ü bay toplam 28 öğretim üyesinden

Tablo 1 YÖMTÖ Uzman Grubu Frekans Dağılımı

Bölümler	Bay	%	Bayan	%	Toplam	%
İngilizce	4	14.2	5	17.8	9	32
Almanca	2	7.1	3	10.7	5	17.8
Fransızca	3	10.7	2	7.1	5	17.8
Rusça	2	7.1	1	3.5	3	10.6
Eğt. Bilimleri ve Prg. Geliştir.	5	17.8	1	3.5	6	21.3
Toplam	16	57	12	43	28	100

oluşturulmuştur. Karasar (1998, s., 152)'a göre, geçerliliği belirlemek isteyen araştırmacının ilk işi, anket ya da benzeri ölçü aracını, bir uzman grubuna incelemek olmalıdır. Grubun önerilerine göre gerekli yeni şekil verildikten sonra, ölçme aracı kullanılabilir. Bu noktadan hareketle, YÖMTÖ'nin, öğrencilerin öğrenim modelleri üzerine tercihlerini ne derece ölçebileceği hususunda uzman görüşüne başvurulmuş ve hangi maddelerin hangi öğretim modellerine ait olduğu belirtilerek, uzmanlardan bu maddelerin, öğrencilerin öğrenim modellerini ne derece sınavabildiği hakkında “**Hiç Uygun Değil,**” “**Çok Az Uygun,**” “**Biraz Uygun,**” “**Oldukça Uygun,**” “**Tamamen Uygun**” seçeneklerinden oluşan beşli dereceleme ölçeğiyle görüşleri alınmıştır (Ek: 3).

Uzmanların değerlendirmesine sunulan YÖMTÖ, pratik olması açısından bir sayfaya, **At** (Dilbilgisi-Çeviri Yöntemi), **Bt** (İletişimci Yaklaşım), **Ct** (Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi), **Dt** (Doğal Yaklaşım) olmak üzere dört ana başlıkta yer almış, her ana başlık söz konusu yöntemle ilgili maddeleri kapsamıştır. Konuyla ilgili 20 uzmanın değerlendirmelerinin geçerliliği SPSS For Windows Programında yapılmıştır. Değerlendirme sonuçlarına göre, alt ölçeklerin madde analizi ve iç geçerlilikleri aşağıya çıkarılmıştır.

Tablo 2 YÖMTÖ Geçerlilik Testi Sonuçları

Alt Ölçekler	Standart Alfa Maddesi	Alfa
Dil bilgisi – Çeviri Yöntemi	.7230	.7132
İletişimci Yaklaşım Yöntemi	.7479	.7227
Kulak – Dil Alışkanlığı Yöntemi	.7179	.6955
Doğal Yaklaşım Yöntemi	.7129	.6984
Aritmetik Ortalama	.7254	.7074

At : .7132 (Alfa) .7230 (Standart Alfa Maddesi = Standardized Item Alpha), Bt : .7227 (Alfa) .7479 (S.A.M), Ct : .6955 (Alfa) .7179 (S.A.M.), Dt : .6984 (Alfa) .7129 (S.A.M.), şeklinde hesaplanmıştır. 70.00 ile 80.00 arası güvenilirlik katsayısının, tıbbi vakalar hariç, ideal bir ölçü olduğu, bu sınırların

ötesine gitmeye çalışmanın emek, zaman ve para israfı olacağı, Kaplan ve Saccuzzo (1988) tarafından vurgulanmaktadır. Uzman görüşüne sunulan YÖMTÖ'nin geçerliliği ve iç geçerliliği düşük olan maddeleri, öğrencilere uygulamadan önce ölçekten çıkarılmıştır.

3.4. YÖMTÖ'nin Puanlanması

Öğrencilere uygulanan ve 28 maddeden oluşan YÖMTÖ'nün her bir maddesi için “Kesinlikle katılmam,” “Katılmam,” “Kararsızım,” “Katılıyorum,” “Kesinlikle katılıyorum” gibi beşli dereceleme ölçeği verilmiş, sırayla, “**Kesinlikle katılmam=1,**” “**Katılmam=2,**” “**Kararsızım=3,**” “**Katılıyorum=4,**” “**Kesinlikle katılıyorum=5**” gibi puanlamadan oluşmuştur.

3.5 YÖMTÖ'nin Güvenilirliği

Uzman görüşü alındıktan sonra, YÖMTÖ yeniden düzenlenerek, seçilmiş olan İbrahim Yapıcı İlköğretim okulunun dördüncü ve beşinci sınıflarında0n tesadüfi olarak seçilmiş 40 öğrenciye; 20'si 4. sınıf (8'i kız, 12'si erkek), 20'si 5. sınıf (10'u kız, 10'u erkek) 30 gün aralıklı olarak iki kez uygulanmış ve ölçeğin güvenilirlik katsayısı $r = 0.74$ olarak, Kaplan ve Saccuzzo'nun (1988) da belirttiği gibi, ideal ölçülerde bulunmuştur.

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmada, ilköğretim 4 ve 5. Sınıf öğrencilerinin yabancı dil öğrenme tercihlerini belirlemek ve yabancı dil programı geliştiren öğretmen ve program geliştirme uzmanlarına ışık tutmak amacıyla YÖMTÖ geliştirilmiştir. YÖMTÖ, sadece İngilizce, Almanca, Fransızca gibi yaygın konuşulan diller için değil, Japonca, İspanyolca, Arapça, İtalyanca gibi daha az yaygın konuşulan dillerin öğretilmesi için de bir yabancı dil program geliştirme aracı olma özelliğini taşımaktadır. Örneklemdeki öğrencilere uygulanan YÖMTÖ'nün güvenilirlik katsayısı $r = 0.74$, uzmanlarca değerlendirilen YÖMTÖ'nün iç geçerlilikleri (alfa) 0.7074 olarak belirlenmiştir. YÖMTÖ, ilköğretim okullarının I. ve II. kademesinde, lise, meslek liseleri, Anadolu, Fen liseleri ve üniversitelerde yabancı dil öğretimi program geliştirme aracı olarak rahatça uygulanabilir.

KAYNAKÇA

- Demirel, Ö. (1999). **İlköğretim Okullarında Yabancı Dil Öğretimi**. Öğretmen Kitapları Dizisi:1146. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Kaplan, R. M. ve Saccuzzo, D. P. (1988). **Psychological Testing. Principles, Applications, and Issues**. Pacific Grove CA: Brooks / Publishing Company.
- Karasar, N. (1998). **Bilimsel Araştırma Yöntemi**. Ankara: Nobel Yayınları.
- Keefe, J. W. (1979). Learning Styles: An Overview. In J.W. Keefe (Ed.) **Student Learning Styles**.
- Krashen, S. D. ve Terell, T. D. (1983). **The Natural Approach: Language Acquisition in the Classroom**. Oxford: Pergamon.
- Littlewood, W. (1981) **Communicative Language Teaching**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Richards, J. C., Rodgers, T. S. (1986). **Approaches and Methods in Language Teaching**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Terell, T. D. (1982) The Natural Approach To Language Teaching: An Update. **Modern Language Journal**, (1), 121-32.
- Terell, T. D. (1977) A Natural Approach To Second Language Acquisition and Learning. **Modern Language Journal**, (61) 325-36.
- Yıldırım, N. (1988). **İlköğretim Dört ve Beşinci Sınıflarda Yabancı Dil Öğretimi ve Karşılaşılan Güçlükler**. I, 723-732. Selçuk Üniversitesi, VII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Konya.

Vertaç, R. (1995) **İlkokul Çağlarının Dil Öğrenme Stratejileri**. (Yayınlanmamış Master Tezi) Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

EK 1 Yabancı Dil Öğretim Modeli Tercih Ölçeği (YÖMTÖ)

Değerli Öğrenciler;

Bu anket sizin yabancı dil öğrenimi hakkındaki tercih ve tutumlarınızı belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Anketteki her bir cümleyi dikkatli bir şekilde okuyarak sizin için en uygun olanı aşağıdaki ölçeğe göre işaretleyiniz.

“**Kesinlikle katılmam**”, “**Katılmam**”, “**Kararsızım**”, “**Katılıyorum**”, “**Kesinlikle katılıyorum**” Bu soruların tek bir doğru yada yanlış cevabı yoktur. Lütfen, samimi olarak, anketteki her bir madde hakkındaki düşüncenize uygun düşen ilgili bölümün bulunduğu kutuya (X) işareti koyunuz.

	Kesinlikle katılmam	Katılmam	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
1.Yabancı dili öğrenirken, öğretmenin tamamen ana dilimizde açıklama yapmasını istiyorum.					
2. Yabancı dili, sınıf içinde arkadaşlarımla iletişim kurarak daha iyi öğrenirim					
3.Yabancı dili, sınıfta, kelimeleri, cümleleri,sınıfla beraber tekrar ederek ve ezberleyerek daha iyi öğrenirim.					
4. Yabancı dili, sadece dinleyerek değil, onu yaparak, yaşayarak öğrenmek istiyorum.					
5. Yabancı dili dil bilgisi kalıplarından öğrenmek istiyorum.					
6. Yabancı dil öğrenirken, öğretmen kadar bizde aktif olmalıyız.					
7.Yabancı dili öğretirken, öğretmenin sınıfta, ana dilimizi hiç kullanmadan, sürekli yabancı dil kullanmasını istiyorum					
8. Yabancı dili, resim, slayt ve filmler seyrederek daha iyi öğrenirim.					
9. Yabancı dili öğrenirken, eğer, dil bilgisi kalıplarına sıkı sıkıya bağlı kalırsam, bu şekilde çok az hata yaparım.					
10. Yabancı dili, sınıfta oyunlar oynayarak daha iyi öğrenirim.					
11. Yabancı dile, okuma ve yazmadan önce , dinleyerek ve konuşarak başlanırsa, ben daha iyi öğrenebilirim.					
12. Yabancı dili, gerçek hayatta karşılaşılabileceğim sorunları çözmek için öğrenmek istiyorum.					
13. Eğer öğretmen, yabancı dili, sınıfta, ana dilimizle karşılaştırarak öğretirse, ben, daha iyi öğrenirim.					

14. Yabancı dili, arkadaşlarımla yarışarak değilde, onlarla işbirliği yaparak öğrenmek istiyorum.					
15. Yabancı dili öğretirken, öğretmen, dil bilgisi üzerinde uzun uzun açıklamada bulunursa, ben daha iyi öğrenirim.					
16. Yabancı dili öğretirken, öğretmen, sınıfı tamamen serbest bırakmamalı ve öğrencileri, sürekli çeşitli etkinliklere yönlendirmelidir.					
17.Yabancı dili öğrenmedeki asıl amacım, Türkçe'den-yabancı dile, yabancı dilden-Türkçe'ye çeviri yapabilmektir.					
18. Yabancı dili öğretirken, her şeyi öğretmenin anlatması yerine, bizlerde sınıfta rol alırsak daha iyi öğreniriz.					
19. Yabancı dili, dil labaratuvarında daha iyi öğrenebilirim.					
20. Yabancı dili öğrenirken, öğretmen, ağırlığı, dinleme ve okumaya vermeli, bunun sonucunda konuşma doğal olarak kendiliğinden gelişir.					
21. Yabancı dili öğrenirken, yabancı dili, doğru telaffuz edebilmek hiç te o kadar önemli değildir.					
22. Yabancı dili , kendi başıma daha iyi öğrenirim.					
23. Yabancı dili öğrenirken, o dili konuşan insanların kültür yaşamını da öğrenirsem o dile tamamen hakim olurum.					
24. Yabancı dil öğrenirken, hata yapmak doğaldır, bu yüzden öğretmen, ders sırasında yaptığımız hatalara karşı hoş görülü olmalıdır.					
25.Yabancı dilde kelime hazinemi geliştirmek çok önemlidir. Bu yüzden, parçada geçen kelimeleri, tek tek, listeler halinde ezberlemeliyim.					
26. Yabancı dili en az bir arkadaşımınla birlikte çalışarak daha iyi öğrenirim.					
27. Yabancı dili öğrenirken, dilin telâffuz ve tonlama kurallarına tamamen uymalıyım.					
28. Yabancı dili Türk öğretmenlerden değilde, o dili anadili olarak konuşan yabancı kimselerden daha iyi öğrenirim.					

EK 2 Yabancı Dil Öğretim Modeli Tutum Ölçeği (YÖMTÖ)

Değerli Meslektaşım,

Bu anket, ilköğretim 4.ve 5. Sınıf öğrencilerinin yabancı dil öğrenimi hakkındaki tercih ve tutumlarını belirlemeye yönelik, bir ölçek geliştirmek amacıyla hazırlanmıştır. Lütfen, anketteki her bir maddeyi dikkatli bir şekilde okuyarak, sizin için en uygun olanı aşağıdaki ölçeğe göre işaretleyiniz.

A grubundaki maddeler; **Dilbilgisi - Çeviri**, **B** grubu; **İletişimci**, **C** grubu; **Kulak - Dil Alışkanlığı**, **D** grubu ise; **Doğal Öğretim** yaklaşımlarını içermektedir. Her grup başlığının altındaki maddeler, öğrencinin, o yöntemle ilgili tercih ve tutumlarını ne derece ölçebileceğini aşağıdaki ölçeğe göre işaretleyiniz.

	Hiç Uygun Değil	Çok az Uygun	Biraz Uygun	Oldukça Uygun	Tamamen Uygun
A. Dilbilgisi - Çeviri Yöntemi (Translation Method)					
1.Yabancı dili öğrenirken, öğretmenin gerektiğinde tamamen ana dilimizde açıklama yapmasını istiyorum.					
2.Yabancı dili, dilbilgisi kalıplarından öğrenmek istiyorum.					
3.Yabancı dili öğrenirken, eğer, dil bilgisi kalıplarına sıkı sıkıya bağlı kalırsam, bu şekilde çok az hata yaparım.					
4.Eğer öğretmen, yabancı dili, sınıfta, ana dilimizle karşılaştırarak öğretirse, ben, daha iyi öğrenirim.					
5.Yabancı dili öğrenmedeki asıl amacım, Türkçe'den-yabancı dile, yabancı dilden-Türkçe'ye çeviri yapabilmektir.					
6.Yabancı dili öğrenirken, yabancı dili, doğru telaffuz edebilmek hiç te o kadar önemli değildir.					
7.Yabancı dilde kelime hazinemini geliştirmek çok önemlidir. Bu yüzden, parçada geçen kelimeleri, tek tek, listeler halinde ezberlemeliyim.					
B. İletişimci Yaklaşım (Communicative Approach)					
1. Yabancı dili, sınıfta, arkadaşlarımla iletişim kurarak daha iyi öğrenirim.					
2.Yabancı dili, öğrenirken, öğretmen kadar biz de aktif olmalıyız.					
3. Yabancı dili, sınıfta, oyunlar oynayarak daha iyi öğrenirim.					
4.Yabancı dili, arkadaşlarımla yarışarak değilde, onlarla işbirliği yaparak öğrenmek istiyorum.					
5.Yabancı dili öğretirken, her şeyi öğretmenin anlatması yerine, bizlerde sınıfta rol alırsak daha iyi öğreniriz.					
6.Yabancı dili , küçük çalışma gruplarında daha iyi öğrenirim.					
7.Yabancı dili, en az bir arkadaşımınla çalışarak daha iyi öğrenirim.					
C. Kulak-Dil Alışkanlığı (Audio-lingual)					
1.Yabancı dili, sınıfta, kelimeleri, cümleleri, sınıfta					

beraber tekrar ederek ve ezberleyerek daha iyi öğrenirim.					
2.Yabancı dili öğretirken, öğretmenin sınıfta, ana dilimizi hiç kullanmadan, sürekli yabancı dil kullanmasını istiyorum					
3.Yabancı dile, okuma ve yazmadan önce, dinleyerek ve konuşarak başlanırsa, ben daha iyi öğrenebilirim.					
4.Yabancı dili öğretirken, öğretmen, dil bilgisi üzerinde uzun uzun açıklamada bulunursa, ben daha iyi öğrenirim.					
5. Yabancı dili, dil laboratuvarında, daha iyi öğrenebilirim.					
6.Yabancı dili öğrenirken, o dili konuşan insanların kültür yaşamını da öğrenirsem, o dile tamamen hakim olurum.					
7.Yabancı dili öğrenirken, dilin telâffuz ve tonlama kurallarına tamamen uymalıyım.					
D. Doğal Yaklaşım (Natural Approach)					
1.Yabancı dili, sadece dinleyerek değil, onu kullanarak, yaşayarak öğrenmek istiyorum.					
2.Yabancı dili, resim, slayt ve filmler seyrederek daha iyi öğrenirim.					
3.Yabancı dili, gerçek hayatta karşılaşılabileceğim sorunları çözmek için öğrenmek istiyorum.					
4.Yabancı dili öğretirken, öğretmen, sınıfı tamamen serbest bırakmamalı ve öğrencileri, sürekli çeşitli etkinliklere yönlendirmelidir.					
5.Yabancı dili öğrenirken, öğretmen, ağırlığı, dinleme ve okumaya vermeli, bunun sonucunda konuşma doğal olarak kendiliğinden gelişir.					
6.Yabancı dil öğrenirken, hata yapmak doğaldır, bu yüzden öğretmen, ders sırasında yaptığımız hatalara karşı hoş görülmesi olmalıdır.					
7.Yabancı dili, Türk öğretmenlerden değil, o dili anadili olarak konuşan yabancı öğretmenlerden daha iyi öğrenirim.					